

2. Греков І. П. *Захист інтелектуальної власності як основа конкурентоздатності національної економіки* / І. П. Греков // *Управління правами інтелектуальної власності : матеріали науково-практичної конференції, 21 квітня 2011 р. / відп. за вип. А. М. Куліш. – Суми : СумДУ, 2011. – С. 31–33.*

3. *Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/content/-constitution.html>.*

Б. Ханик

Науковий керівник – к.е.н., доц. О.Л. Перхач

ОСНОВНІ ПРОТИРІЧЧЯ ЕКОЛОГООРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Основні протиріччя екологоорієнтованого розвитку підприємств в Україні поділяють на внутрішні та зовнішні. Внутрішніми протиріччями вважаються протиріччя на рівні корпоративного управління, а зовнішні протиріччя обумовлені змінами у системі соціально-економічних відносин під впливом принципів сталого розвитку.

Агентську проблему, протиріччя між тактичними та стратегічними цілями діяльності, протиріччя в оцінках вартості відносять до протиріччя корпоративного управління [3, с. 26].

Агентська проблема в корпоративному управлінні є протиріччям інтересів менеджерів і постачальників капіталу, що виникає через відсутність прагнення менеджерів до максимізації доходів на інвестовані кошти. Згідно з теоретичними передумовами, менеджери, які володіють обмеженою раціональністю, прагнуть до збільшення власного добробуту за рахунок інвесторів [2, с. 267].

Агентська проблема плавно перетікає у протиріччя між тактичними та стратегічними цілями. Менеджеру, як правило, властивий короткостроковий горизонт, власнику ж необхідний довгостроковий. Менеджери можуть бути зацікавлені в зростанні масштабів, які дають їм зростання персональних повноважень. Натомість, власнику потрібно не просто зростання масштабів, а зростання вартості бізнесу. Отже, власники орієнтуються на стратегічне, довгострокове управління, а менеджери на одержання короткострокових фінансово-економічних результатів діяльності підприємства [4, с. 122].

Крім цього, актуальною на сьогодні є проблема в оцінках вартості суб'єкта господарювання, що полягає у наявності відмінностей в оцінюванні вартості самим підприємством та оцінюванням його іншими економічними суб'єктами, зокрема інвесторами, кредиторами. Причиною такої різниці в оцінках виступає в основному асиметрія інформації

про підприємство в результаті надання ним неповної та непрозорої інформації про свою діяльність [3, с. 26].

Вирішення протиріч на рівні корпоративного управління можливе завдяки використанню вартісно-орієнтованого управління.

До зовнішніх протиріч екологоорієнтованого розвитку підприємств в Україні відносять: невідповідність між потребами суспільства у використанні природних ресурсів та їх наявних обсягах; невідповідність між ставленням суспільства до природокористування, що проявляється у зміні пріоритетів у напрямі здійснення ощадливого природокористування, та фактичною діяльністю економічних суб'єктів; невідповідність між вартісними та матеріальними потоками; невідповідність темпів відтворення природної та економічної систем.

Способом подолання зовнішніх протиріч є регулювання процесів природокористування відповідно до принципів сталого розвитку – формування адекватної потребам моделі відтворення, яка у сучасних умовах передбачає включення до системи суспільного відтворення відносин, пов'язаних із відтворенням природного середовища [1, с. 45].

У підсумку слід зазначити, що згадані внутрішні та зовнішні протиріччя, в яких функціонують підприємства в Україні, є взаємопов'язаними та взаємообумовленими. Так, невідповідність між потребами економічних суб'єктів та наявними обсягами природних ресурсів тісно пов'язана з протиріччям тактичних та стратегічних цілей. Розуміння економічним суб'єктом важливої ролі екологічного фактору для забезпечення успішної фінансово-економічної діяльності сприяє поступовому збалансуванню обсягів потреб підприємства з фактичними обсягами наявних природних ресурсів.

Література:

1. Костель М.В. *Фінансові механізми управління природокористуванням : монографія / М. В. Костель, М. Ю. Абрамчук, Н. В. Котенко та ін. ; за заг. ред. проф. В. М. Бороноса та доц. І. Д. Скляр. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 351 с.*
2. Рабошук А.В. *Конфлікт інтересів в середовищі корпоративного управління / А.В. Рабошук // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки, 2012. – № 2. – С. 264-268.*
3. Шишова Ю. Г. *Механізми управління вартістю підприємства в умовах екологоорієнтованого розвитку (на прикладі машинобудівних підприємств) : дисертація на здобуття наукового ступеня канд. економічних наук. Суми: СумДУ, 2014. – С.246.*
4. Ивашиковская И. В. *Управление стоимостью компании: вызов российскому менеджменту / И. В. Ивашиковская // Российский журнал менеджмента. – 2004. – №4. – Т.2. – С. 113-132.*